NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY JULIANE KOKOTT

prednesené 10. decembra 2009[1]

I — Úvod

1. Smernica Rady 96/82/ES z 9. decembra 1996 o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok[2] (ďalej len „smernica Seveso II“) má za cieľ ochranu voči nebezpečenstvám havárií pri priemyselnom používaní určitých nebezpečných substancií. Preto požaduje najmä to, aby boli pre stanovené podniky vytvorené takzvané interné a externé núdzové plány.

2. Komisia španielskym orgánom vytýka, že nevypracovali pre všetky príslušné podniky externé núdzové plány. Španielsko odporuje tvrdením, že neexistuje lehota pre stanovenie týchto plánov. Okrem toho ešte chýbajú interné núdzové plány a informácie od podnikov.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Ú. v. ES L 10, s. 13, v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/105/ES zo 16. decembra 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/82/ES o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (Ú. v. EÚ L 345, s. 97; Mim. vyd. 05/004, s. 398).

II — Právny rámec

3. Smerodajná právna úprava o núdzových plánoch je uvedená v článku 11 smernice Seveso II:

„1. Členské štáty zabezpečia, že pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9:

a) prevádzkovateľ vytvára interný núdzový plán na prijatie opatrení v rámci podniku,

— pre nové podniky pred začatím prevádzky,

— pre existujúce podniky, na ktoré sa predtým smernica 82/501/EHS

nevzťahovala, tri roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1,

— pre ostatné podniky dva roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1,

— pre podniky, ktoré následne spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, bez odkladu, v každom prípade však do jedného roka po dátume, keď sa táto smernica uplatňuje na dotknutý podnik, ako je to uvedené v prvom pododseku článku 2 ods. 1;

b) prevádzkovateľ poskytuje príslušným orgánom potrebné informácie, aby tieto mohli navrhnúť externý núdzový plán v nasledujúcich termínoch:

— pre nové podniky pred začatím prevádzky,

— pre existujúce podniky, na ktoré sa predtým smernica 82/501/EHS nevzťahovala, tri roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1,

— pre ostatné podniky dva roky od dátumu uvedeného v článku 24 ods. 1,

— pre podniky, ktoré následne spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, bez odkladu, v každom prípade však do jedného roka po dátume, keď sa táto smernica uplatňuje na dotknutý podnik, ako je to uvedené v prvom pododseku článku 2 ods. 1;

c) orgány určené na tento účel členskými štátmi navrhnú externý núdzový plán na prijatie opatrení mimo podniku.

2. Núdzové plány musia byť vytvorené tak, aby:

— obsahovali a kontrolovali incidenty tak, aby minimalizovali účinky, ako aj obmedzovali škody na človeku, životnom prostredí a majetku,

— zaviedli opatrenia potrebné na ochranu človeka a životného prostredia pred účinkami veľkých havárií,

— oznamovali potrebné informácie verejnosti a službám alebo orgánom, ktoré sa zaoberajú danou oblasťou,

— zabezpečovali obnovenie a očistenie životného prostredia po veľkej havárii.

Núdzové plány obsahujú informácie, ktoré sú uvedené v prílohe IV.

3. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti príslušných orgánov musia členské štáty zabezpečiť, aby boli interné núdzové plány podľa tejto smernice vypracované na základe porady s personálom zamestnaným v podniku, a to vrátane relevantného personálu subdodávateľov a aby sa s verejnosťou konzultovali externé núdzové plány pri ich tvorbe alebo aktualizovaní.

4. Členské štáty zabezpečia, že interný a externý núdzový plán sa preskúmajú, preskúšajú a tam, kde je to potrebné, zrevidujú a aktualizujú prevádzkovateľmi a určenými orgánmi vo vhodných intervaloch, avšak nie neskôr ako po troch rokoch. Prieskum zohľadňuje zmeny, ktoré sa uskutočnili v daných podnikoch alebo v rámci súvisiacich núdzových služieb, nové technické poznatky a poznatky týkajúce sa ohlasu na veľké havárie.

4a. …

5. …

6. Príslušný orgán môže rozhodnúť, na základe predloženia dôvodov na také rozhodnutie, z hľadiska informácií, ktoré sú obsiahnuté v správe o bezpečnosti, že sa požiadavka na vytvorenie externého núdzového plánu podľa odseku 1 neuplatňuje."

4. Smernica Seveso II sa podľa článku 24 ods. 1 a článku 25 mala vykonať do 3. februára 1999.

III — Priebeh konania a návrhy účastníkov konania

5. Podľa správy Komisie o uplatňovaní smernice Seveso II[3] neboli v Španielsku, tak ako aj v iných členských štátoch na konci roku 2002 ešte vypracované všetky potrebné externé núdzové plány v zmysle článku 11 ods. 1 písm. c). Na ďalšiu žiadosť Komisie oznámilo Španielsko v roku 2006, že je vypracovaných len 35,2 % všetkých potrebných externých núdzových plánov.

6. Komisia dospela k záveru, že Španielsko si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11 smernice Seveso II a 23. marca 2007 vyzvala členský štát, aby zaujal stanovisko (poslala mu písomnú výzvu). Keďže podľa odpovede z 25. júna 2007 ešte stále chýbali externé núdzové plány, Komisia zaslala 23. októbra 2007 Španielsku odôvodnené stanovisko a poskytla mu poslednú dvojmesačnú lehotu na ukončenie vytýkaných porušení právnej úpravy Spoločenstva.

7. Po preskúmaní španielskej odpovede z 10. januára 2008 Komisia zotrvala na svojom stanovisku a podala túto žalobu.

3 — Návrh správy o vykonaní smernice 96/82/EHS o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok v období rokov 2000 – 2002, http://ec.europa.eu/environment/seveso/pdf/report_de.pdf, stránka navštívená 12. novembra 2009.

8. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— určil, že Španielske kráľovstvo si tým, že nevypracovalo externé núdzové plány pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9 smernice Rady 96/82/ES z 9. decembra 1996 o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11 ods. 1 písm. c) smernice 96/82/ES,

— zaviazal Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania.

9. Španielsko navrhuje, aby Súdny dvor:

— žalobu zamietol a

— uložil žalujúcej inštitúcii povinnosť nahradiť trovy konania.

IV — Právne posúdenie

10. Podľa článku 11 ods. 1 písm. c) smernice Seveso II vypracujú príslušné orgány členských štátov pre všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, externý núdzový plán opatrení, ktoré sa majú vykonať mimo podniku.

11. Španielsko však uvádza, že chýbajúce externé núdzové plány ešte nemuseli byť vypracované. Článok 11 ods. 1 písm. c) smernice Seveso II totiž neobsahuje lehotu na vypracovanie externých núdzových plánov.

12. Pokiaľ ustanovenia smernice neobsahujú žiadnu osobitnú lehotu na jej prebratie, platí obvykle všeobecná lehota na prebratie.[4] Obaja účastníci konania však správne poukazujú na článok 11 ods. 1 písm. b) smernice Seveso II, ktorý dáva prevádzkovateľom podnikov dlhšie lehoty na oznámenie informácií, ktoré sú potrebné na vypracovanie externých núdzových plánov. Preto nemôžu byť vypracované

4 — Pozri rozsudok z 2. augusta 1993, Komisia/Španielsko, C-355/90, Zb. s. I-4221, bod 11, týkajúci sa určovania osobitne chránených území pre vtáctvo.

tieto externé núdzové plány skôr, než boli oznámené uvedené informácie.

13. Komisia sa domnieva, že povinnosť vypracovať externé núdzové plány sa viaže na lehotu pre oznámenie potrebných informácií.

14. Lehoty podľa článku 11 ods. 1 písm. b) smernice Seveso II však nemožno bezprostredne použiť na písmeno c). Príslušné orgány totiž potrebujú po prijatí informácií dostatočný čas na vypracovanie externého núdzového plánu.

15. Zo smernice teda nemožno vyčítať žiadnu jednoznačnú lehotu na vypracovanie externých núdzových plánov.

16. Článok 11 ods. 1 písm. c) smernice Seveso II však obsahuje bezpodmienečnú povinnosť členských štátov, ktorá má veľký význam pre dosiahnutie cieľov tejto smernice. Ako to výslovne stanovuje článok 41 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, musia verejné orgány okrem iného vybavovať záležitosti v súlade so zásadou dobrej správy vecí verejných, ktorú musia dodržiavať aj členské štáty pri používaní práva Spoločenstva, v primeranej lehote.[5] Členské štáty teda vypracovanie externých núdzových plánov nesmú neodôvodnene odkladať.[6]

17. Bolo by teda potrebné preskúmať, aké časové rozpätie je primerané pre vypracovanie externého núdzového plánu. Toto je zásadne potrebné objasniť na základe všetkých rozhodujúcich okolností.[7] V tomto smere síce môže záležať na okolnostiach každého jednotlivého prípadu,[8] avšak Komisia môže v zásade presvedčivo preukázať výčitku, že dochádza k porušeniam v celej krajine odvolaním sa na štatistiky. Jednotlivými prí-

5 — Rozsudok z 21. júna 2007, Laub, C-428/05, Zb. s. I-5069, bod 25.

6 — V súlade s tým Súdny dvor už konštatoval v rozsudkoch z 12. marca 2009, Komisia/Luxembursko, C-289/08 (Zb. s. I-31), ako aj Komisia/Belgicko, C-342/08 (Zb. s. I-33); z 2. apríla 2009, Komisia/Rakúsko, C-401/08 (Zb. s. I-55), a z 15. októbra 2009, Komisia/Portugalsko, C-30/09 (Zb. s. I-170), že dotknuté členské štáty porušili článok 11 smernice Seveso II, pretože ešte neexistovali pre všetky podniky externé núdzové plány.

7 — K primeranej dĺžke súdneho konania pozri rozsudky zo 16. júla 2009, Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland/Komisia, C-385/07 P (Zb. s. I-6155, bod 181 s ďalšími odkazmi), a z 3. septembra 2009, Papierfabrik August Koehler/Komisia, C-322/07 P, C-327/07 P a C-338/07 P (Zb. s. I-7191, bod 144 s uvedenými odkazmi). O preskúmaní primeranej lehoty na vykonanie rozsudku v konaní o nesplnení povinnosti členským štátom pozri rozsudok zo 4. júna 2009, Komisia/Helénska republika, C-568/07 (Zb. s. I-4505, bod 51 a nasl.).

8 — Tak to uvádzajú rozsudky k dĺžke súdneho konania citované v poznámke pod čiarou 7.

padmi je potrebné sa zaoberať len vtedy, keď sa nimi členský štát bráni.

18. V danom prípade nie je sporné, že v Španielsku počas mnohých rokov neexistujú pre všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje smernica, potrebné externé núdzové plány. Príslušné číselné údaje síce nie sú uvedené dostatočne podrobne, aby sa dalo určiť, v ktorých prípadoch lehoty pre oznámenie potrebných informácií podľa článku 11 ods. 1 písm. b) smernice Seveso II už dávnejšie uplynuli. Španielsko sa ale nebráni argumentom, že nemalo dosť času na vypracovanie externých núdzových plánov. Je preto potrebné vychádzať z toho, že na vypracovanie týchto núdzových plánov bol k dispozícii dostatočne dlhý čas.

19. Španielsko odôvodňuje chýbajúce externé núdzové plány skôr tým, že príslušné orgány museli najprv počkať na interné núdzové plány a na informácie podnikov. Tomuto tvrdeniu je potrebné dať za pravdu do tej miery, že bez týchto opatrení podnikov nemohli byť vypracované externé núdzové plány.

20. Členské štáty sú však podľa článku 11 ods. 1 písm. a) a b) smernice Seveso II povinné zabezpečiť splnenie týchto povinností podnikmi v stanovenej lehote.[9] Španielsko nemôže odôvodňovať skutočnosť, že nevypracovalo včas externé núdzové plány tým, že nebola splnená táto predchádzajúca povinnosť.

21. Žalobe je teda potrebné vyhovieť.

V — O trovách

22. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

9 — Pozri rozsudok Komisia/Portugalsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 6, bod 17.

VI — Návrh

23. Navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

„1. Španielske kráľovstvo si tým, že nevypracovalo externé núdzové plány pre všetky podniky, na ktoré sa uplatňuje článok 9 smernice Rady 96/82/ES z 9. decembra 1996 o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 11 ods. 1 písm. c) tejto smernice.

2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.“